

Quick-wins en milieuvriendelijk gedrag

In het kader van de Energie Pack van Leefmilieu Brussel

Dit verslag is een **eerste stap** om snel minder energie te verbruiken en actie te ondernemen tegen de forse stijging van de energieprijzen. Het helpt u te bepalen welke maatregelen u best als eerste uitvoert om snel en/of zonder al te veel investeringen resultaat te behalen. **Wij raden u aan de lijst te lezen en te bepalen wat voor uw gebouw van toepassing is.**

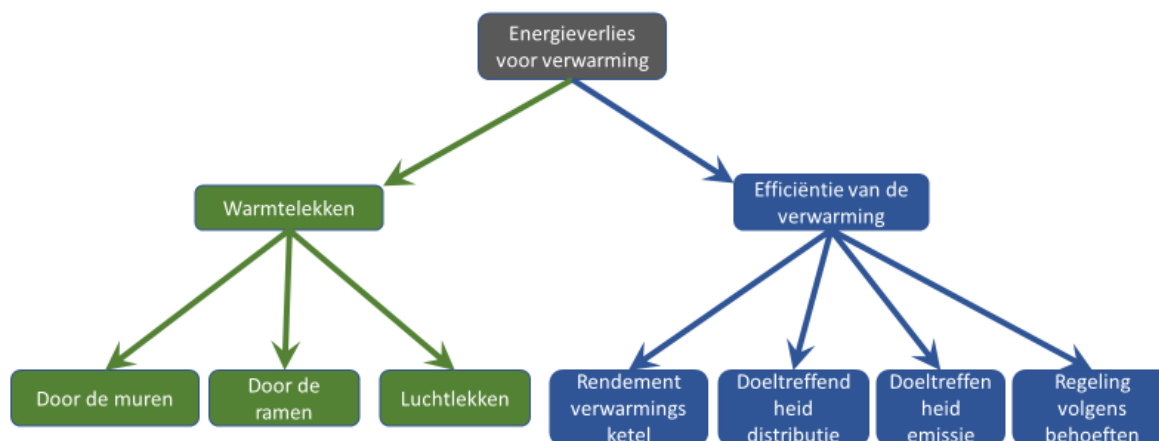
De aanbevolen maatregelen die u zelf kunt uitvoeren, worden aangegeven met het doe-het-zelflogo in dit rapport.



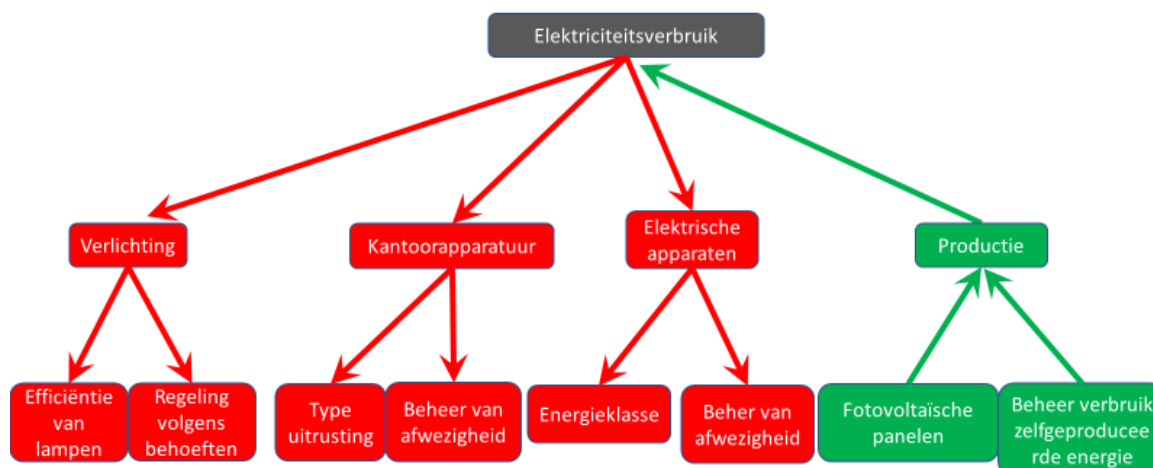
U kunt ook energie besparen door in het dagelijkse leven op een verstandige manier met energie om te gaan. Meer hierover in het voorlaatste hoofdstuk.

Ten slotte, vergeet niet dat het **grootste besparingspotentieel in de isolatie van het gebouw ligt**. Indien uw gebouw nog niet goed geïsoleerd is (dak, gevels, ramen, enz), raden wij u ten sterkte aan om dit te overwegen. BRUXEO kan u steeds bijstaan bij deze werken. Ook bestaan er tal van premies die de kosten flink doen dalen (zie laatste hoofdstuk).

Ter informatie, verwarmingsverliezen kunnen worden onderverdeeld in verschillende categorieën:






Op dezelfde manier kan uw elektriciteitsverbruik worden geanalyseerd in verschillende categorieën, die elk een energiebesparingspotentieel hebben met betrekking tot regeling en gebruik:



1. QUICK WINS

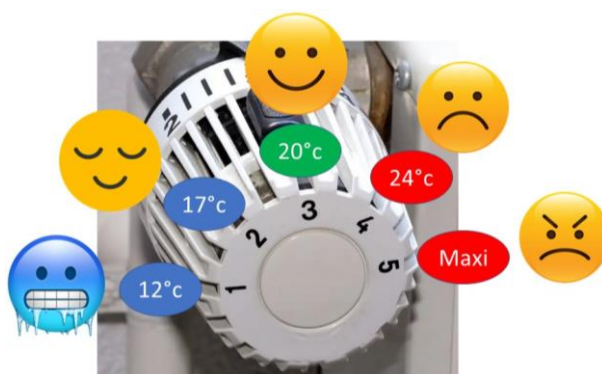
Quickwins isolatie					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premie
1	De luchtdichtheid van ramen en deuren verbeteren	★★★	Homegrade		
2	Een sluiters op de voordeur plaatsen	★	Homegrade		
3	De vloer van de zolderruimte isoleren (indien niet gebruikt)	★★★★★	Fiche Gids duurzame gebouwen		
4	Het plafond van de kelder isoleren (indien niet gebruikt)	★★★★★	Fiche Gids duurzame gebouwen		
5	De brievenbus afdichten	★	Homegrade		

Quickwins ventilatie					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premie
1	De ventilatie verlagen tijdens periodes van afwezigheid	★	Fiche Energie+		
2	Indien mechanische ventilatie, een CO2-sensor plaatsen	★	Fiche Energie+		
3	Indien dubbele stroming ventilatie, de bypass-temperatuur instellen op 26°C	★			

Quickwins verwarming					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premies
1	Installeer een kamerthermostaat of regelkast waarmee u verwarmingsperiodes met verschillende ingestelde temperaturen kunt programmeren.	★★★★★	Fiche BRUXEO		
2	Installeer een buitensensor om de temperatuur van het water in de radiatoren te regelen op basis van de buitentemperatuur.	★★★	Fiche BRUXEO		
3	Kijk de instelling van de stooklijn na	★★★	Fiche BRUXEO		
4	Wijzig het verwarmingsprogramma (alleen verwarmen indien aanwezig!) en verlaag de ingestelde temperatuur tot 12°C bij afwezigheid	★★★★★	Fiche BRUXEO		

5	Indien het gebouw als huisvesting wordt gebruikt, de temperatuur 's nachts verlagen	★ ★ ★	Fiche BRUXEO		
6	De radiatoren vrijmaken	★	Fiche BRUXEO		
7	Thermostatische kranen in gebruikte ruimten op stand 3 zetten	★ ★	Fiche BRUXEO		
8	De hydraulische elementen isoleren	★	Fiche BRUXEO		
9	De leidingen buiten het verwarmde volume isoleren	★ ★	Fiche BRUXEO		
10	Warmtereflecterende folie achter radiatoren plaatsen	★	Fiche BRUXEO		

Door thermostatische kranen correct te gebruiken, kan flink wat energie bespaard worden. Zo kan voorkomen worden dat bepaalde ruimten oververhit raken en kan ervoor gezorgd worden dat de geleverde hoeveelheid warmte rekening houdt met de natuurlijke warmtetoevoer (zon, apparaten, enz.). Een thermostatische kraan op stand 5 zal de ruimte niet sneller verwarmen dan een kraan op stand 3, maar ze blijft in de open stand staan en daardoor zullen de radiatoren de temperatuur in de ruimte blijven opvoeren, zelfs als het er uiteindelijk te warm is.



Quickwins sanitair warm water					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premies
1	Het warm water in de wc's afsluiten	★			
2	Een timer installeren op de elektrische boiler	★	Fiche Energids		
3	Indien nog niet het geval, uw warmwaterboiler isoleren	★ ★			
4	Een drukreducerventiel plaatsen: een te hoge druk in de leidingen zorgt voor een veel hoger waterverbruik!	★	Fiche BRUXEO		

5	Energiebesparende douchekoppen plaatsen	★★★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		
6	Verluchters of straalbrekers op kranen plaatsen	★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		
7	Een klok op de warmwaterlus programmeren	★★★			

Quickwins verlichting

nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premie
1	Halogeen- of gloeilampen vervangen door ledlampen	★★★★	Fiche Energie+		
2	TL8-buizen vervangen door ledlampen	★★★	Fiche Energie+		
3	Aanwezigheidssensoren installeren in toiletten en gangen	★	Fiche BRUXEO		
4	Compartimentering van de verlichting: beheer van de verlichting per kleine zone, waarbij alleen daar wordt verlicht waar het nodig is	★			


Quickwins kantoorapparatuur



nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premies
1	Computers zo instellen dat ze na 15 minuten automatisch overschakelen op slaapstand.	★			
2	Apparatuur aansluiten op stekkerdozen met schakelaars	★	-		
3	Een weektimer gebruiken om de wifi en het kopieerapparaat 's nachts en in het weekend uit te schakelen	★			

Quickwins oververhitting

nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premie
1	Zonneschermen aan de zuid- en westkant plaatsen	★★★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		
2	Zonnekappen aan de zuidkant plaatsen	★★★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		
3	Zonneschermen aan de zuid- en westkant plaatsen	★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		

4	Zonwering op dakramen plaatsen	★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		
5	's Nachts verluchten tijdens de zomerperiode	★★★	Fiche Gids Duurzame Gebouwen		

Quickwins koudeproductie					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Renolution premie
1	De airconditioning instellen op 26°C	★★★			
3	Zo nodig de afdichtingen van de koelkast of diepvriezer vervangen.	★	Diepvriezer - EnergyWatchers		

Quickwins hernieuwbare energie					
nr.	Maatregel	Potentiële energiewinst	Link voor meer info	Do it yourself?	Groenestroom certificaten
1	Fotovoltaïsche zonnepanelen installeren	★★★	Fiche BRUXEO		
2	Elektrische apparaten programmeren op basis van de productietijden	★★	Fiche BRUXEO		

2. MILIEU- EN ENERGIEVRIENDELIJK GEDRAG

Los van de energiebesparende werken die uitgevoerd kunnen worden en de apparaten die beter ingesteld kunnen worden, is het belangrijk dat ieder van ons op een andere en verstandigere wijze met energie omgaat. Zo kunt u rechtstreeks of onrechtstreeks uw energieverbruik verminderen. Hierna vindt u een lijst met tips. Laat u er gerust door inspireren.

Sensibiliseren

- Plaats sensibiliseringsposters op radiatoren, kranen, schakelaars enz.

Verwarming en isolatie:

- Verlaag de verwarmingstemperatuur tot 19-20°C (op de temperatuursensor / stand 3 van de thermostaatkranen).
- Trek extra kleding aan als u het koud hebt in plaats van de verwarming hoger te zetten
- Schakel de verwarming uit in ruimten waar niemand aanwezig is.
- Sluit de deuren van niet-verwarmde ruimten zodat de kou zich niet naar de rest van het gebouw verspreidt.
- Ontlucht uw radiatoren als het onderste deel van uw radiator heet is en het bovenste deel koud.
- Als u ramen hebt met enkel glas of dubbel glas met laag rendement, sluit dan 's nachts de luiken, zonneschermen en gordijnen.

- Hang geen gordijnen voor radiatoren, anders verwarmt u het raam in plaats van de ruimte.

Oververhitting in de zomer:

- Bescherm uzelf in de zomer tegen de zon door de luiken te sluiten en de zonneschermen naar beneden te laten.
- Als het echt te warm is, koop dan een ventilator in plaats van een airconditioningunit.
- Verlucht 's nachts, indien mogelijk, door ramen aan twee verschillende gevels of op verschillende verdiepingen open te zetten.
- Vermijd in de tussenseizoenen dat u 's morgens te veel moet verwarmen en in de namiddag te veel moet koelen (energieverniëting).

Warm water:

- Draai de mengkraan zo vaak mogelijk naar rechts (koud).
- Draai de kraan op een laag debiet (een dunne waterstraal volstaat vaak).
- Laat de kraan (bijv. bij het afwassen of het douchen) niet de hele tijd openstaan, maar draai ze regelmatig toe.

Keuken:

- Plaats tijdens het koken deksels op uw potten en pannen. Zo bespaart u 50% energie per kookbeurt.
- Gebruik minder energieverwendende kookmethodes: snelkookpan, stoomkoken, lagetemperatuurkoken, microgolfoven in plaats van traditionele oven, enz.
- Als u een waterkoker gebruikt, verwarm dan slechts zoveel water als u nodig hebt.
- Laat eten afkoelen voordat u het in de koelkast of vriezer bewaart. Controleer of de temperatuur van uw koelkast tussen 4 en 6°C bedraagt en of die van uw vriezer -18°C bedraagt.
- Ontdooi de vriezer bij ijsvorming (1 cm ijsvorming is gelijk aan 75% meer verbruik)
- Als u meerdere koelkasten of diepvriezers hebt, probeer dan zo veel mogelijk in één (enkele) koelkast(en) te stoppen en haal de andere koelkasten uit het stopcontact.
- Kies energie-efficiënte apparaten die drie keer minder verbruiken dan oude apparaten. Voor de huishoudtoestellen met de beste energieprestaties zie: www.topten.be

Computers en elektronica:

- Kies voor energiezuinige apparaten (liever laptop dan desktop) en kijk naar het energielabel voordat u een apparaat koopt.
- Laat uw apparaten 's nachts niet op stand-by staan, maar schakel ze volledig uit, bijvoorbeeld met behulp van stekkerdozen met een schakelaar.
- Gebruik zo weinig mogelijk wegwerpbatterijen. Kies liever voor oplaadbare batterijen (en recycleer uw batterijen!)
- Beperk de grootte van gedeelde computerbestanden.
- Maak de prullenbak van uw computer leeg en bewaar geen bestanden in de cloud die u niet nodig hebt.
- Gebruik wifi in plaats van 4G (5G), vooral voor video's en grote bestanden
- Druk alleen dingen af als dat echt nodig is.

Verlichting:

- Maak optimaal gebruik van natuurlijk licht door gordijnen en luiken te openen.
- Kies lichte kleuren voor muren, vloeren en meubels.
- Vermijd lampenkappen en indirecte verlichting.
- Doe het licht uit als u een kamer verlaat.

- Laat geen en/of minder verlichting branden in drukbezochte zones waar al voldoende licht is.
- Schakel in de vergaderzaal het licht uit of vraag aan anderen om het uit te schakelen.

Schoonmak :

- Kuis op lage temperatuur
- In open lucht drogen ipv een droogkast te gebruiken



Voor meer voorbeelden kunt u zich laten inspireren door de 100 tips van [Leefmilieu Brussel](#) of van [Energievergelijk](#)

3. PREMIES EN FINANCIËLE STEUN

Om uw werken te financieren, bestaan er verschillende soorten steun. Zo zijn er de RENOLUTION-premies en kunt u voor zonnepanelen een beroep doen op derde-investeerders of gebruik maken van groenestroomcertificaten, ...

Alle informatie over RENOLUTION-premies wordt klaar en duidelijk vermeld op het portaal van Leefmilieu Brussel: [De RENOLUTION-premies 2022 | Renolution](#)

U kunt het bedrag van uw premies berekenen met behulp van de simulator op: [Bereken mijn premie](#).

Bekijk goed of u onder categorie I (standaard) of II (hogere premie) valt : [De inkomenscategorieën | Renolution](#) !

Premie A: Diensten en studies	A1: Energieaudit
Premie E: Dak	E3: Thermische isolatie van het dak
Premie F: Gevels	F1: Thermische isolatie van gevels aan de binnenkant
	F1: Thermische isolatie van gevels aan de buitenkant
	F1: Thermische isolatie van gevels via het schuifraam
Premie G: Buitendeuren en -ramen	G1: Plaatsen en vervangen van deuren en ramen - HOUT
	G1: Plaatsen en vervangen van deuren en ramen - PVC/ALU
	G2: Herstellen en aanpassen van ramen
Premie H: Vloeren	H1: Thermische isolatie van vloeren
Premie J: Verwarming en waterverwarming	J1: Ketel ≤ 100 kW
	J4: Verwarming via warmtepomp
	J6: Thermische regeling – thermostatische kranen
	J6: Thermische regeling – thermostaten

	J8: Thermische zonneboiler
Premie M: Gecontroleerde mechanische ventilatie	M2: Systeem D



Aarzel niet om contact met ons op te nemen als u vragen heeft over de financiering van uw renovatie-/energieproject!

Telefoon: 02 210 53 08/ E-mail: energie@bruxeo.be/website: [Financiering | BRUXEO](#)



U krijgt **groenestroomcertificaten** (GSC) gedurende de 10 jaar die volgen op de installatie van uw fotovoltaïsche panelen: [Groenestroomcertificaten | BRUXEO](#)



In het Brussels Gewest kunnen fotovoltaïsche panelen geplaatst worden via een **derde-investeerder**: [Derde-investeerders | BRUXEO](#)